Feuers. — 5) n. N. pr. des von 3) *b*) β) beherrschten Varsha.

हिरण्यक्र m. 1) * *Goldgier.* — 2) N. pr. eines Mäusekönigs.

हिरण्यकक्ष und °कक्ष्य (Taitt. Âr. 6,5,2) Adj. *mit einem Goldgurt versehen.*

हिरण्यकर्ण Adj. *Gold im Ohre tragend.*

हिरण्यकर्तर् Nom. ag. *Goldarbeiter.*

हिरण्यकवच Adj. *einen goldenen Panzer habend* (Çiva).

1. हिरण्यकशिपु m. *Goldteppich, ein goldverzierter Sitz.*

2. हिरण्यकशिपु 1) Adj. *einen goldenen Teppich habend.* — 2) m. N. pr. eines von Vishṇu (in seiner Erscheinung als Narasiṁha) erschlagenen Daitja.

हिरण्यकशिपुच्छेदिन् und * °कशिपुदारण m. Beinn. Vishṇu's.

हिरण्यकामधेनु f. *eine die* Kâmadhenu *darstellende Figur von Gold.* °दान n. und °दानप्रयोग m. Titel Burnell, T.

हिरण्यकार m. *Goldarbeiter.*

हिरण्यकुक्षि Adj. *goldbauchig.*

हिरण्यकुब्ज m. N. pr. eines Mannes Ind. St. 14,123.

हिरण्यकुल m. N. pr. eines Fürsten.

हिरण्यकृत् Adj. *Gold machend (zum Vorschein bringend)* von Agni.

हिरण्यकृतचूड Adj. *dessen Haarbüschel von Gold ist* (Çiva).

हिरण्यकृष्णल n. *ein Stückchen Gold* Kâṭh. 11,4. Anupadas. 9,6.

हिरण्यकेश 1) Adj. (f. ई) *goldhaarig, — mähnig.* — 2) m. *a*) *Bein. Vishṇu's. — *b*) Pl. *eine best. Schule.* — 3) f. हिरण्यकेशी = 2) *b*).

हिरण्यकेशिन् m. N. pr. eines Verfassers von Gṛhjasûtra. °केशिसूत्र n. und °सूत्रव्याख्यान n. Burnell, T.

(हिरण्यकेश्य) हिरण्यकेशिश्र Adj. *goldmähnig.*

*हिरण्यकोश beruht auf einer falschen Auffassung von H. 1045.

हिरण्यखादि Adj. *goldene Spangen tragend.*

हिरण्यगदा f. *eine goldene Keule.* °दान n. Burnell, T.

हिरण्यगर्भ 1) m. *a*) *Goldschooss, ein Fötus von Gold.* हिरण्यगर्भदान n. und °दानप्रयोग m. Burnell, T. — *b*) Bez. *einer best. kosmogonischen Potenz,* namentlich *der persönliche* Brahman. Auch auf Çiva und Kapila übertragen. Im Vedânta Bez. *des durch das Gesammtding bedingten Intellects* 266,6. — *c*) N. pr. α) verschiedener Männer, unter andern eines Vedânta-Lehrers. — β) eines Flamingo. — 3) f. हिरण्यगर्भा N. pr. eines Flusses. — 4) (wohl n.) Name eines Liṅga. — 5) Adj. 1) *b*) *betreffend.*

हिरण्यगर्भवती f. *ein das Wort* हिरण्यगर्भ *enthaltender Spruch* Çat. Br. 6,2,2,5.

हिरण्यगुप्त m. N. pr. verschiedener Männer.

हिरण्यचक्र Adj. *goldene Räder habend.*

हिरण्यजा Adj. *goldentsprungen, goldig.*

हिरण्यजित् Adj. *Gold erbeutend, — gewinnend.*

हिरण्यजिह्व Adj. *goldzüngig.*

1. हिरण्यज्योतिस् n. *Goldglanz.*

2. हिरण्यज्योतिस् Adj. *goldglänzend.*

हिरण्यतुष m. Lâṭj. 8,11,25 nach dem Comm. = हिरण्यशकल.

हिरण्यतेजस् n. *Goldglanz.*

हिरण्यत्वच् Adj. *einen goldenen Ueberzug* (oder *Decke*) *habend.*

हिरण्यत्वचस् Adj. *Goldfell —,* oder *eine goldene Schabrake habend.*

हिरण्यद 1) *Gold schenkend.* — 2) *m. *das Meer.* — 3) f. आ *a*) **die Erde.* — *b*) N. pr. eines Flusses.

हिरण्यदंष्ट्र Adj. *goldene Schneidezähne habend.*

हिरण्यदक्षिण Adj. *wobei Gold als Lohn gereicht wird* Kâtj. Çr. 15,9,5.

हिरण्यदत्त m. N. pr. verschiedener Männer.

हिरण्यदत्त् 1) Adj. *goldzähnig.* — 2) m. N. pr. eines Baida.

हिरण्यदा Adj. *Gold schenkend* ṚV. 2,35,10. 10,107,2.

हिरण्यदान n. *das Schenken von Gold* Burnell, T.

*हिरण्यद्यू Adj. *um Gold* oder *Geld spielend.*

हिरण्यद्रापि Adj. *einen goldenen Umwurf tragend.*

हिरण्यधनुस् m. N. pr. eines Fürsten.

हिरण्यनाभ 1) m. *a*) *Bein. Vishṇu's. — *b*) N. pr. verschiedener Männer. — *c*) Bein. des Berges Mainâka. — 2) n. *ein Gebäude mit drei Hallen, nämlich nach Osten, Westen und Süden.*

हिरण्यनिकाषम् Absol. *Gold hineinreibend* Âçv. Gṛhj. 1,15,1.

हिरण्यनिधि m. *Goldschatz* Khând. Up. 8,3,2.

हिरण्यनिर्णिज् Adj. *goldgeschmückt.*

हिरण्यनेमि Adj. *goldene Felgen habend* ṚV.

हिरण्यपक्ष Adj. *goldene Flügel habend.*

हिरण्यपति m. *Goldherr.*

हिरण्यपर्ण Adj. 1) *goldgeflügelt.* — 2) *goldblätterig.*

*हिरण्यपर्वत m. N. pr. eines *Berges.*

हिरण्यपाणि 1) Adj. *a*) *goldhändig.* — *b*) *goldhufig.* — 2) m. N. pr. verschiedener Männer.

हिरण्यपात्र n. *Goldgefäss, eine goldene Schüssel* 107,16.

हिरण्यपाव्य Adj. nach Sâj. = हिरण्येन पुनन्.

हिरण्यपिण्ड m. *Goldklumpen.*

हिरण्यपुर n. N. pr. 1) einer in der Luft schwebenden oder jenseits des Meeres gelegenen *Stadt* der Asura. — 2) einer *Stadt* in Kâçmira.

हिरण्यपुरुष m. *eine männliche Figur aus Gold* Vaitân.

हिरण्यपुष्पि m. N. pr. eines Mannes.

हिरण्यपुष्पी f. *eine best. Pflanze.*

हिरण्यपेशस् Adj. *goldgeschmückt.*

हिरण्यप्रउग Adj. *mit einem goldenen Deichselkopf versehen.*

हिरण्यबन्धन Adj. (f. आ) *goldene Bänder (Tauwerk) führend.*

हिरण्यबाहु 1) Adj. *goldarmig.* — 2) m. *a*) Bein. des Flusses Çoṇa Harshaṁ. 11,16. v. l. °वाह्. — *b*) N. pr. α) eines Schlangendämons. — β) eines Mannes.

हिरण्यबिन्दु m. N. pr. eines Berges und eines Tîrtha. Auch °बिन्दोस्तीर्थम्.

हिरण्यमय Adj. (f. ई) *aus Gold gemacht.*

हिरण्यमालिन् Adj. = 2. हिरण्यस्रज् Cit. im Comm. zu Kâtj. Çr. 1,7,22. 14,1,23.

हिरण्यमूर्धन् Adj. (f. °मूर्ध्नी) *goldköpfig.*

हिरण्यय Adj. (f. ई) *golden, goldreich.* हिरण्ययया Instr. f. ṚV. 8,1,32 (67,2 m. Du.).

हिरण्ययष्टि f. *ein goldener Baum* Âpast. Çr. 6,7,1.

हिरण्ययया f. *Lust nach Gold.* Nur im gleichlautenden Instr.

हिरण्ययु Adj. *Gold begehrend.*

हिरण्ययोनि Adj. *einen goldenen Schooss habend* Âpast. Çr. 5,10,3. 12,2.

1. हिरण्यरथ m. *ein Wagen voll Gold* und — *von Gold.*

2. हिरण्यरथ 1) Adj. *mit einem goldenen Wagen fahrend.* — 2) m. N. pr. eines Fürsten VP². 4,124.

हिरण्यरशन Adj. *einen goldenen Gürtel habend* Bhâg. P. ed. Bomb. 4,7,20. °रसन Burn.

हिरण्यरूप Adj. *wie Gold aussehend, goldähnlich.*

हिरण्यरेतस् 1) *Adj. *dessen Same Gold ist.* — 2) m. *a*) *Feuer.* — *b*) **die Sonne;* vgl. *d*) α). — *c*) *Bein. Çiva's. — *d*) N. pr. α) eines der 12 Âditja. — β) verschiedener Männer.

हिरण्यरेतस m. N. pr. eines Mannes. Pl. *sein Geschlecht.*

हिरण्यरोमन् m. 1) Bein. Bhîshmaka's. — 2)